

Mevrouw Op de Laak (PvdA) wil naar aanleiding van het eerste burgerpodium een lans breken voor burgerparticipatie met in het achterhoofd een aantal signalen die naar de raad zijn gekomen. Op 12 februari zat men hier met een aantal mensen meer. Toen werd er onder andere naar aanleiding van de discussie Witveldweg een aantal opmerkingen gemaakt over wat er zou moeten gebeuren met wat burgers inspreken. Die opmerkingen zijn ook later nog in publicaties gemaakt. De opmerkingen liepen uiteen van of men de meningen van de burgers blindelings moet volgen tot of de meningen van burgers niet te veel op emoties en te weinig op feiten gebaseerd zijn. Er waren ook opmerkingen dat burgers te weinig deskundig zouden zijn op het thema en daarom minder recht van spreken hebben. De raad is echter ook niet altijd deskundig op het thema. Mevrouw Op de Laak (PvdA) vraagt hier vandaag aandacht voor omdat de raad vandaag een tijdpad heeft gekregen waarbinnen men het Nieuw Gemengd Bedrijf gaat bespreken. Hiervoor bedankt ze de wethouder overigens heel erg. Het gaat allemaal heel snel gebeuren en daarin zijn een paar stappen onderscheiden waarin mevrouw Op de Laak (PvdA) als raadslid veel in terugziet maar de burger eigenlijk niet. Daar wil ze een klein bruggetje naar maken, omdat er over het LOG en de komst van megastallen heel veel wordt geschreven. Er wordt ook veel geschreven over wat burgers daarvan vinden en hoe men daarmee om zou moeten gaan. Mevrouw Op de Laak (PvdA) wil graag een paar citaten voorleggen die uit een onderzoek komen dat de raad vandaag heeft bereikt. Het betreft een onderzoek van de Wageningen Universiteit van mevrouw Breeman, bestuurskundige. Zij heeft naar aanleiding van het voorbeeld Grubbenvorst een heel hoofdstuk geschreven. Morgen zullen de fractievoorzitters de tekst aan de raadsleden mailen. Het onderzoek heet 'De megamorfose van de varkenshouderij'. Mevrouw Op de Laak (PvdA) citeert een aantal dingen die gaan over hoe burgers hierin mee kunnen spreken. Het eerste gaat erover dat maatschappelijk rumoer over zogenaamde megastallen begrijpelijk is. Dat megastallen nu zoveel discussie oproepen is meer dan een kwestie van maatschappelijk wennen of het beter informeren van het publiek. Die discussie, zegt mevrouw Breeman, kan men niet afdoen als een per definitie tijdelijke gelegenheidscoalitie tussen nimbies. Daarmee bedoelt men de burgers die niet alles in de achtertuin zouden willen. Mevrouw Breeman vraagt hoe het komt dat ambitieuze projecten als een Nieuw Gemengd Bedrijf moeilijk of niet van de grond komen. De discussies over megastallen kenmerken zich door een vertrouwd gedragsrepertoire uit het beleidssysteem. Men ziet onderzoekers die concepten onderbouwen en ontwikkelen, ondernemers die willen investeren, bestuurders die enthousiast worden, ambtenaren die toetsen aan beleidskaders, burgers die hun onrust uiten, actiegroepen die het protest mobiliseren en media die alles uitvergrooten. Vervolgens volgt een vertrouwd type discussie over de deugdelijkheid van de wederzijdse argumenten die echter nooit tot een oplossing leidt, omdat de verschillende deelnemers aan het debat vanuit verschillende referentiekaders tegen elkaar aan praten. Mevrouw Breeman stelt dat wanneer mensen zich verweren tegen veranderingen of overheidsbeleid, men snel geneigd is dat te benoemen als weerstand en sabotage. De keerzijde is echter dat organisaties die veel energie steken in verzet dat juist vaak doen vanuit een grote betrokkenheid bij het vraagstuk en daarom veel vernieuwingspotentiaal kunnen aanboren. De discussie over het Nieuw Gemengd Bedrijf staat voor de deur. Het conceptonderzoeksrapport wordt in maart in een klankbordgroep besproken; in mei komt het ter kennis aan de raad. Mevrouw Breeman stelt dat het realiseren van innovaties meer vergt dan alleen praten en discussiëren het vereist ook innovaties in bestaande gedragsrepertoires. Vertrouwen komt te voet en vertrekt te paard. Mevrouw Op de Laak (PvdA) vraagt raad en college om ook innovatief te denken over de manier waarop men in dit traject de stem van de burger, met name de dorpsraden die heel uitgebreid advies uitgebracht hebben en wellicht ook de actiegroep, kan betrekken in dit traject op een innovatieve wijze, en dat in een vroeg stadium te doen. Dan kan men in mei over een gedragen plan spreken, want draagvlak is toch een wezenlijk onderdeel. Een economisch gezonde sector moet gebaseerd zijn op een breed draagvlak in de samenleving.

Wethouder Litjens hoopt dat het rapport van het onderzoek in Wageningen ook naar het college komt. Hij is benieuwd naar wat er in staat. Men heeft het proces met elkaar doorlopen, het was een complex proces. Hij denkt dat het goed is om kennis te nemen van deskundigen die wat meer op afstand staan en daarvan te leren. Het gaat om het resultaat en daarbij is het van belang dat er draagvlak ontstaat. De wethouder wil positief insteken op de suggestie om te kijken hoe men met name dorpsraden in het proces van het Nieuw Gemengd Bedrijf een rol kan geven en hen kan informeren. De vraag of dat gaat leiden tot draagvlak vindt de wethouder moeilijk, omdat er over dit Nieuw Gemengd Bedrijf al een heleboel geschreven en gezegd is en standpunten mogelijk ook wel verhard zijn. De vraag is of dat nog leidt tot draagvlak. Maar de wethouder vindt de suggestie wel waardevol, hij gaat dit doen. Hij wil graag kennis nemen van het rapport om er lering uit te trekken. **Mevrouw Op de Laak (PvdA)** vindt het voldoende. Ze is blij met de toezegging dat de wethouder het meeneemt in het tijdpad van de discussie over het NGB. Het is niet haar bedoeling geweest het hele proces te evalueren, ze wilde graag de link maken naar de ambities die men als Horst aan de Maas heeft met 'van binnen naar buiten' op het gebied van burgerparticipatie. Ze denkt dat men dit soort processen best nog vaker krijgt. Het is ook een uitdaging om te kijken wat een goede vorm is om burgers hierin te betrekken.

De heer Beurskens (VVD) is het ermee eens dat in dat soort discussies de referentiepunten hetzelfde zouden moeten zijn. Hij is het eens met mevrouw Op de Laak (PvdA) als ze zegt dat men de zorg en betrokkenheid van die mensen kan gebruiken om een nieuwe doorstart te maken en te kijken of er mogelijk innovatieve oplossingen zijn. Hij vraagt of mevrouw Op de Laak (PvdA) er al beelden bij heeft. Wat de wethouder toezegt, is wat vaag. De heer Beurskens (VVD) heeft in de discussie over de gebiedsvisie gemist dat men de burgers de voor- en nadelen helder geschetst heeft. De informatie was heel fragmentarisch. Als raadslid duikt men vaak wat dieper in de materie, maar de gemiddelde burger hoort het vaak via de zijlijn. Daardoor konden de tegenstanders zich prima organiseren omdat ze zich echt verdiept hebben in de materie. De heer Beurskens (VVD) zou er veel voor voelen om eens te kijken of men tot een methode kan komen waarop men burgers heel objectief kan informeren, over zowel voor- als nadelen, waar eenieder kennis van kan nemen. Misschien moet men dat wel heel opvallend doen. Het is de heer Beurskens (VVD) opgevallen dat in de discussie één dorp zich sterk georganiseerd had en andere dorpen zich weinig of niet hebben laten horen, in ieder geval niet als groepering. Hij denkt dat daar een kans ligt: proberen, ook nog in dit traject naar het NGB toe, of men mensen objectief kan informeren. Hij begrijpt dat de tijdsplanning daardoor onder druk komt te staan maar hij wil wel een kans wagen, al was het maar om te kijken of men nog draagvlak voor een initiatief kan vinden.

De voorzitter merkt op dat hij geen echte vraag heeft gehoord van de heer Beurskens (VVD).

De heer Beurskens (VVD) antwoordt dat zijn vraag was of de wethouder of mevrouw Op de Laak (PvdA) al ideeën hebben over innovatieve oplossingen.

De wethouder antwoordt dat hij best wat beelden wil schetsen, maar eigenlijk wil hij eerst kennis nemen van het rapport. Hij heeft aangegeven dat hij er belang aan hecht dat de besluiten zoveel mogelijk leiden tot goed draagvlak. Als er vanuit de raad suggesties zijn hoe het college het beter kan doen, dan graag. Maar hij heeft op dit moment nog geen concrete ideeën hierover. Daarom heeft hij gezegd dat hij het meeneemt.

Mevrouw Op de Laak (PvdA) moet de heer Beurskens (VVD) ook een beetje teleurstellen. Concrete beelden heeft ze er niet bij. Ze kan zich in ieder geval voorstellen dat er geïnformeerd is aan burgers, maar dat het horen van en het op zich in laten werken nog een te ontwikkelen kant is geweest. Cruciaal in dit onderzoek is dat innovaties buiten zouden moeten leiden tot innovaties binnen. Als raad kan men hier misschien leuke ideeën voor aanleveren maar mevrouw Op de Laak (PvdA) denkt dat het verstandig zou zijn er ook de professionals over na te laten denken hoe het zou moeten.

De voorzitter stelt vast dat dit duidelijk is, het wordt dus nog vervolgd.